

БЮЛЕТЕНЬ

Місцева та регіональна політика розвитку

в Україні

Період реалізації:
квітень 2019 - червень 2019

Автори:
Єгор Киян, Ігор Петренко

Червень 2019

ПРО ПРОЕКТ

Поточний бюлетень був розроблений в рамках проекту «Сприяння прозорості та впровадженню антикорупційних заходів у державних підприємствах та органах місцевого самоврядування в Україні». Ініціатива здійснюється Міжнародним центром перспективних досліджень (МЦПД) у партнерстві з Інститутом економічних та соціальних реформ в Словаччині (INEKO) та фінансово підтримується за програмою «Офіційна Підтримка Розвитку Словацької Республіки (SlovakAid)». Проект спрямований на підвищення ефективності державної адміністрації, органів місцевого самоврядування та громадянського суспільства у сфері створення та нагляду за регіональною політикою, управління державними підприємствами, моніторингу бюджетів та відкритості інформації місцевої влади.

Публікація є другим виданням серії оцінок політик місцевого та регіонального рівнів, запроваджених у квітні 2019 - червні 2019 року¹. Загалом, до кінця проекту на щоквартальній основі буде зібрано та проранжовано більше 20 місцевих політик.

Головною метою ініціативи є підвищення якості регіонального та/або муніципального регулювання та законодавства шляхом публікації регулярної експертної оцінки соціально-економічних заходів, запропонованих або впроваджених органами місцевого самоврядування в Україні. Метою оцінки є опис практик, які також можуть бути застосовані й іншими адміністраціями.

Заходи, включені до цього бюлетеня, були визначені та проаналізовані за підтримки експертної ради, яка була відібрана Міжнародним центром перспективних досліджень на основі їхнього досвіду. Дванадцятьом експертам з відповідними знаннями було запропоновано оцінити обрані місцеві заходи та політику, яка прийнята місцевими та регіональними органами влади.

В результаті, у цій публікації описано вісім місцевих та регіональних заходів, з яких два спрямовані на вирішення інфраструктурних проблем, два соціальних проекти, два конкурсних проекти, а також заходи щодо облагороджування території та покращення брендингу міста. Три з них є інноваційними і можуть мати значний позитивний вплив на економічний і соціальний розвиток України.

Ми сподіваємося, що така практика може просувати гарні ідеї і надихати їх впровадження по всій території України.

---

¹ Перша публікація знаходиться за посиланням:
http://icps.com.ua/assets/uploads/images/images/eu/local_measures_ukraine_march_2019_ukr.pdf

РЕЗЮМЕ

Найбільш позитивним ставлення експертів виявилось до проектів пов'язаних з розвитком транспортної інфраструктури міст. Так, проект "Погодження придбання нових тролейбусів за гроші ЄБРР" (м. Полтава) отримав найвищу оцінку (1 місце), оскільки передбачає залучення грошей Європейського банку, що вже свідчить про його актуальність та обґрунтованість. Крім того, данні кредитні ресурси є вигідними для позичальника (з точки зору терміну та вартості), що також вплинуло на відсутність суттєвих зауважень з боку експертів.

На другому місці за важливістю та схваленням експертів є проект щодо розробки та затвердження "Плану сталої мобільності міста" (м. Житомир), метою якого є впровадження європейського досвіду раціональної організації транспортного сполучення та управління дорожнім рухом великого міста. Заходи щодо планування розвитку транспортної мережі сучасного міста, експерти відмітили як проект з перспективою на майбутнє та з значним потенціалом впровадження форми державно-приватного партнерства.

Серед двох соціальних проектів (третє та п'яте місце) найвищу оцінку отримав "Конкурс соціальних проектів інститутів громадянського суспільства" (м. Одеса), який містить 11 напрямів/номінацій, що охоплюють важливі соціальні проблеми. Експерти позитивно оцінили спосіб розподілу коштів, а саме - проведення конкурсу серед НКО з подальшою публічною презентацією. За їх думкою це обумовлює більш ґрунтовну розробку проектів та прозорість фінансування.

Найнижчу експертну оцінку отримали проекти: щодо затвердження логотипу міста (м. Івано-Франківськ), який не має значного впливу на соціально-економічний рівень життя містян та проект реконструкції парку (м. Кропивницький), вартість якого для міського бюджету є значною, на тлі халтурного виконання робіт та великої кількості невирішених гострих соціальних проблем.

Склад експертної ради:

- 1. Береза Альона** - голова ГО «ЖАР».
- 2. Бінов Олег** - аналітик НУО «Центр громадського моніторингу та досліджень».
- 3. Католик Ярослав** - регіональний координатор проектів, помічник народного депутата України.
- 4. Кузько Юрій** - регіональний тренер Одеської області при Міжнародній організації з розвитку права та ДП «ProZorro».
- 5. Маркевич Катерина** - експерт з економічних програм Українського центру економічних і політичних досліджень імені О. Разумкова.
- 6. Потоцький Сергій** - співзасновник антикорупційної ГО «Центр моніторингу влади».
- 7. Піонтковський Костянтин** - голова ГО «Центр моніторингу влади».
- 8. Розлуцька Анастасія** - головний редактор журналу Mind lab.
- 9. Сімка Мирослав** - голова правління ГО «Центр громадського моніторингу та досліджень».
- 10. Сінченко Дмитро** - голова ГО «Асоціація політичних наук».
- 11. Соловійова Жанна** - керівник регіонального центру розвитку КСВ (програма ПРООН), експерт з регіонального розвитку, програма U-LEAD з Європою.
- 12. Субочев Олексій** - доцент кафедри міжнародних фінансів Київського національного економічного університету.
- 13. Зюзін Віталій** - керівник проектів ТОВ «Оперативна соціологія», голова ГО «Місцеві стратегії».

МЕТОДОЛОГІЯ

Відбір заходів для оцінки

Заходи були визначені на основі:

- моніторингу ЗМІ.
- поради місцевих активістів та експертів.
- безпосереднього звернення до органів місцевого самоврядування.

МЦПД прийняв остаточний відбір заходів для оцінки. Акцент був зроблений на широко обговорюваних серед громадськості заходів, а також на заходи, які, на думку МЦПД, є рідкісними, інноваційними та/або важливими для економічного та соціального розвитку країни.

Критерії оцінки

Експерти оцінили всі відібрані заходи за двома індикаторами: якість (тобто сприйняття/ставлення) заходу, а також важливість/значимість заходу для суспільства та економіки на місцевому рівні.

Якість заходу [-3; +3]

Експерти оцінили вплив кожного з заходів і дали йому оцінку. Діапазон:

- 3 - абсолютне несхвалення заходу
- 2 - помірно несхвалення заходу
- 1 - незначне несхвалення заходу
- 0 - статус-кво
- +1 - незначне схвалення заходу
- +2 - помірно схвалення заходу
- +3 - абсолютне схвалення заходу

Важливість заходу для суспільства та економіки (%)

Експерти висловили думку, наскільки важливим і необхідним є захід для суспільства та економіки, для економічного та соціального розвитку на місцевому рівні. Ця категорія підкреслює важливість реформування даної системної особливості в місті чи регіоні. Чим вище оцінка, тим важливішим є захід.

Рейтинг заходу

Для отримання рейтингу заходу, середня оцінка якості заходу була помножена на коефіцієнт, що відображає середнє значення важливості/значення цього показника для місцевого суспільства та економіки. Таким чином, рейтинг оцінюваних заходів потрапляє у діапазон [-300; +300]. Відповідно до цих рейтингових значень, всі заходи проранжовані у таблиці. Рейтинг заходу вказує на його вплив на економічний і соціальний розвиток міста або регіону.

НАЙКРАЩІ ТА НАЙГІРШІ ЗАХОДИ

Назва	Якість [-3; +3]	Важливість [0%; 100%]	Фінальна оцінка [-300; 300]	Місце
Погодження придбання нових тролейбусів за гроші ЄБРР (м. Полтава)	+2,25	71,25	160,3	I
Затвердження "Плану сталої мобільності міста" (м. Житомир)	+2,2	72	158,4	II
Конкурс соціальних проектів інститутів громадянського суспільства (м. Одеса)	+2	67	134	III
Конкурс бізнес-проектів для підприємців-початківців (Закарпатська область)	+1	49	49	IV
Об'єднання зусиль міської влади та поліції задля попередження та протидії жорсткому поведженню з дітьми (м. Дніпро)	+0,7	36,2	27,2	V
Затвердження ухвали «Про неприпустимість здійснення торгівлі алкогольними, слабоалкогольними напоями та пивом у тимчасових спорудах» (м. Львів)	+0,4	30	12	VI
Міська рада затвердила логотип міста (м. Івано-Франківськ)	+0,2	24	4,8	VII
Реконструкція парку "Перемоги" (м. Кропивницький)	-2,2	28,7	-64,7	VIII

I. Погодження придбання нових тролейбусів за гроші ЄБРР у м. Полтава

Зміст заходу:

25 квітня депутати Полтавської міськради ухвалили рішення щодо оновлення тролейбусного парку на умовах співфінансування місцевого бюджету і Європейського банку реконструкції та розвитку. Загальна сума програми «Оновлення тролейбусного парку Полтави» складає 10 млн євро (кредитні кошти). Додатково буде профінансовано 500 тис. євро з міського бюджету Полтави. Кредит Європейського банку збираються надати на 13 років (включаючи 3 роки пільгового періоду). Окрім купівлі тролейбусів, за ці кошти також придбають обладнання для їх обслуговування.

У результаті, після отримання відповідного кредиту і оголошення тендерної процедури, у серпні міська влада планує підписати угоду про постачання 40-ка нових міських тролейбусів.

При цьому, згідно розрахунків, презентованих першим заступником Полтавського міського голови Андрієм Ляміним, проект дозволить економити до 340 тисяч євро на рік (близько 10 277 000 грн). Ці кошти вивільняться за рахунок зменшення числа поточних ремонтів рухомого складу та економії електроенергії. Також цей проект дозволить покращити мобільність транспорту у місті та зменшити викиди CO₂.

Зазначається, що українським виробникам буде наданий пріоритет при проведенні тендеру.

Примітки

Експерти відмічають, що даний захід є важливим, оскільки громадський транспорт у більшості міст України перебуває у вкрай поганому стані, а без кредитних ресурсів якісно оновити його міста можливості не мають. Кредити ЄБРР є інфраструктурними та найдешевшими, отже вигідними для місцевих бюджетів. У свою чергу, оновлення рухомого складу позитивно відзначиться на кількостях ремонтів та покращить мобільність транспорту у Полтаві, дозволить мешканцям комфортніше пересуватись по місту.

Разом з тим, невідомо чи владі вдасться забезпечити окупність проекту, зважаючи, що впродовж попередніх 3-ох років операційні затрати були вищими або майже дорівнювали виручці. Додатково ще потрібно слідкувати за проведенням самих закупівель, адже тут можливі різні корупційні речі.

Оцінка: Якість [+2,25] Важливість [71,25%]

II. Затвердження "Плану сталої мобільності Житомира"

Зміст заходу:

20 червня під час сесії міської ради депутати затвердили План сталої мобільності міста Житомира. Цей документ має виступати інструментом стратегічного планування розвитку транспортної системи та формування транспортної політики міста. Аналогічні плани поширені наразі серед 40% міст Європи.

Основний фокус буде направлений на 6 основних пріоритетів:

- посилення ролі громадського транспорту;
- безпека руху;
- стимулювання пересування пішки;
- велосипедний рух;
- впорядкування паркувального простору;
- зовнішнє сполучення міста.

Згідно слів міського голови Дмитра Ткачука, серед ключових заходів Плану сталої мобільності міста Житомира є створення інтегрованої системи управління мережею громадського транспорту та єдиної системи диспетчеризації, реорганізація маршрутної мережі, створення відокремлених смуг руху для громадського транспорту, облаштування дорожньої та пішохідної інфраструктури та ін.

Приблизні витрати на реалізацію першого етапу (2019-2023 рр.): 400-450 мільйонів гривень.

Примітки

Переїняття європейського досвіду щодо планування розвитку транспортної системи та формування транспортної політики міста є важливим кроком на перспективу.

З іншої сторони, між планом та його фактичною реалізацією може створитися значний розрив. До того ж, проект вимагатиме значного фінансового забезпечення: для його реалізації заявлена значна сума. Ймовірно, у випадку державно-приватного партнерства, даний проект може стати не тільки суспільно корисним, але й економічно-рентабельним. Тому необхідно розуміти загальну мету таких заходів. В іншому випадку, вони просто зведуться до "точкового" ремонту доріг або звичайного оновлення транспорту на окремих маршрутах.

Оцінка: Якість [+2,2] Важливість [72%]

III. Конкурс соціальних проектів інститутів громадянського суспільства у м. Одеса²

Зміст заходу:

15 квітня департаментом праці та соціальної політики Одеської міської ради був оголошений міський конкурс проектів інститутів громадянського суспільства. Він передбачав 11 номінацій/напрямків:

- соціальний захист осіб з інвалідністю та їх соціально-психологічна реабілітація;
- боротьба з бездомністю, дитячою безпритульністю та бездоглядністю;
- профілактика СНІДу, ВІЛ-інфекції та наркоманії у м. Одесі;
- сприяння зайнятості та активному довголіттю людей похилого віку;
- збереження сімейних традицій;
- соціальне обслуговування тяжкохворих, у тому числі вдома та в стаціонарних установах;
- соціально-психологічна реабілітація та адаптація тимчасово переселених осіб, учасників Антитерористичної операції та членів їх сімей;
- сприяння розвитку самоорганізації населення в м. Одесі;
- вирішення соціальних проблем молоді;
- створення умов для збереження національної самобутності та етнічної ідентичності національно-культурних товариств (об'єднань) м. Одеси;
- вирішення екологічних проблем соціального напрямку.

Взяти участь у конкурсі могли благодійні організації та офіційно зареєстровані органи самоорганізації населення, які працюють не менше року та не мають заборгованості зі сплати податків і відрахувань до державних цільових фондів. Одна організація могла подати до трьох проектів, втім усі оголошені переможці виграли лише по одному проекту.

На реалізацію проектів у зазначених напрямках міськрада виділила 1 мільйон 90 тисяч гривень (майже по 100 тисяч на кожен напрямок). Бюджетні кошти становлять не більше 60% від кошторису проекту – решту необхідної на проект суми організація-переможець зобов'язана знайти самостійно (як правило, це власний внесок організації: приміщення, волонтери і т.д.).

У результаті конкурсна комісія отримала 42 проекти. Примітно, що конкурсанти мали публічно презентувати та захищати свій проект, чого раніше в Одесі не робилось. Це дозволило, з одного боку, жителям міста дізнатись про мету та важливість проектів, а з іншого – надало можливість конкурсній комісії оцінити рівень розуміння конкурсантами особливостей реалізації

---

² Досліджував: Католик Ярослав - регіональний координатор проектів, помічник народного депутата України.

кожного етапу їхнього проекту. І як показала практика, такий етап точно не зайвий, оскільки, за інформацією місцевих ЗМІ, представники багатьох ініціатив так і не змогли чітко визначити мету свого проекту, а деякі проекти і зовсім зводились до друкування інформаційних брошур та флаєрів.

Разом з тим, на конкурс були подані і досить цікаві та продумані проекти. Зокрема, проект створення студії мультиплікації для дітей і дорослих з інвалідністю, хостел для пенсіонерів, навчання дітей правильному сортуванню сміття, навчання літніх людей користуванню гаджетами та багато іншого.

Конкурсна комісія оцінила кожен проект за бальною системою, сформувала рейтинг найкращих проектів та 7 червня оголосила переможців. Майже в кожній номінації були визначені перші, другі і треті місця. Організації, чиї проекти зайняли перше місце, отримали в середньому від 50 до 70 тисяч гривень. Друге місце – 25 – 40 тисяч гривень, і третє місце – 10 – 20 тисяч гривень.

Примітки

Експерти відмічають, що проект достатньо важливий, оскільки залучає активних містян до вирішення соціальних проблем, і завдяки цьому забезпечується нестандартний підхід, якого не вистачає чиновникам. І це, дійсно, може допомогти хоча б частково зменшити гостроту тих проблем, до яких у держави і в місцевої влади ніяк не доходять руки. Організації громадянського суспільства, які профільно займаються допомогою соціально вразливим верствам населення, все ж краще розбираються в проблематиці, ніж посадовці міської ради, і у них однозначно краща мотивація і більш розв'язані руки. Це дозволяє більш ефективно використовувати бюджетні кошти та надавати допомогу навіть тим категоріям, які не охоплені затвердженими міськими програмами. До того ж, на відміну від інших подібних місцевих заходів, в даному випадку ні серйозних скандалів, ні суттєвих зауважень до організації та проведення конкурсу не спостерігалось.

Разом з тим, необхідно усвідомлювати, що це лише конкурс, а тому якість поданих на нього проектів та, власне, й ефект від реалізації проектів-переможців залежатиме в першу чергу від самих громадських організацій-учасників. Публічне представлення та захищення проектів його авторами сприяє виявленню недоліків, але не гарантує їх відсутність. При цьому, деякі експерти більше схиляються до необхідності запровадження "соціального замовлення" в таких важливих темах. Конкурси ж можуть вигравати наближені громадські організації до міської ради.

Оцінка: Якість [+2] Важливість [67%]

IV. Конкурс бізнес-проектів для підприємців-початківців у Закарпатській області³

Зміст заходу:

Новостворені та малі підприємства в Україні у своїй діяльності стикаються з великими труднощами. Головна їх проблема — недостатня ресурсна база як матеріально-технічна, так і фінансова. Світовий досвід доводить, що одним із найуспішніших шляхів розвитку і підтримки підприємництва є інкубація бізнесу, або надання підтримки суб'єкту підприємницької діяльності, що починає власний бізнес. Така підтримка значною мірою допомагає початківцям набути необхідного професіоналізму щодо вибраної сфери діяльності, дозволяє залучити додаткові кошти для започаткування нової підприємницької діяльності, створення нових напрямків або розширення вже існуючих видів діяльності.

У свою чергу, на початку червня Департамент економічного розвитку та торгівлі Закарпатської облдержадміністрації спільно з Агентством регіонального розвитку та транскордонного співробітництва «Закарпаття» Закарпатської обласної ради вперше оголосили конкурс бізнес-проектів для підприємців-початківців у рамках реалізації Програми підвищення конкурентоспроможності Закарпатської області на 2019-2020 роки (<https://carpathia.gov.ua/novyna/pidpryyemciv-zakarpattya-zaproshuyut-vzyaty-uchast-u-konkursi-startapiv-video>). У Конкурсі можуть брати участь підприємці-початківці (стартапи), а також громадяни України віком від 18 років, зареєстровані у Закарпатській області, та/або які мають намір розпочати і вести підприємницьку діяльність та сплачувати податки на території Закарпатської області.

Максимальний розмір фінансової допомоги – до 30 000 грн.

Стейкхолдерами нововведення є діючі підприємці, а також громадяни, що тільки планують розпочати бізнес-діяльність.

Примітки

Експерти відмітили, що підтримка з боку держави підприємців на початковому етапі їхньої діяльності є надзвичайно важливою. Адже створення нового бізнесу не лише позитивно впливає на економіку регіону та країни в цілому, а й стимулює розвиток науково-технічного прогресу та сприяє прискоренню впровадження новітніх досягнень науки і

---

³ Досліджував: Кузько Юрій - регіональний тренер Одеської області при Міжнародній організації з розвитку права та ДП «ProZorro».

техніки у виробництво. Тому такі конкурси бізнес-проектів з-боку держави можна лише підтримати – кожна гривня для нової бізнес-ідеї може в майбутньому може перетворитися на сотні та тисячі гривень у бюджеті.

Проте, необхідно зазначити, що сума фінансової допомоги не є значною, щоб запустити дійсно інноваційні та революційні проекти. Можливо, необхідне залучення ширшого кола інвесторів/кредиторів до цих проектів. До того ж, дієва підтримка підприємців-початківців передбачає серйозний аналіз ситуації на цьому ринку та недопущення доступу до бюджетних коштів "підприємств", які можуть бути пов'язані з керівництвом міста. В даному випадку таких запобіжників визначено не було.

Оцінка: Якість [+1] Важливість [49%]

V. Об'єднання зусиль міської влади та поліції задля попередження та протидії жорсткому поводженню з дітьми у Дніпрі

Зміст заходу:

Наприкінці червня Дніпровська міська рада та Головне управління Національної поліції в Дніпропетровській області підписали меморандум про співпрацю. Згідно мети, дитині, котра перебуває у складних життєвих обставинах буде надана комплексна послуга.

Відповідно, основними напрямками взаємодії між Дніпровською міською радою та Головним управлінням Національної поліції в Дніпропетровській області буде впровадження порядку дій щодо попередження, припинення та комплексного реагування на жорстоке поводження з дитиною, надання комплексної послуги дитині, яка перебуває в складних життєвих обставинах, зокрема дитині-учаснику кримінального провадження, а також відкриття та забезпечення функціонування в Дніпрі кризової кімнати, дружньої до дитини (<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/32935/u-dnipri-miska-vlada-ta-policiya-obednali-zusillya-zadlya-poperedzhennya-ta-protidii-zhorstokomu-povodzhennyu-z-ditmi->).

Примітки

Вирішення проблем та складнощів, які виникають у дітей та молоді, мають займати ключове місце серед пріоритетів держави. Тому вищезазначений крок має стати одним з багатьох у напрямку турботи про підростаюче покоління.

Проте, меморандум не гарантує відповідного фінансування та виконання запропонованих заходів і ризикує залишитися лише на папері. При цьому, не визначено як будуть виконуватися перелічені заходи, хто буде відповідальним за досягнення результатів, немає критеріїв оцінювання ефективності заходів, не прописано джерела фінансування. Додатково, необхідно боротись з причинами, а не тільки з наслідками.

Оцінка: Якість [+0,7] Важливість [36,2%]

VI. Затвердження ухвали «Про неприпустимість здійснення торгівлі алкогольними, слабоалкогольними напоями та пивом у тимчасових спорудах» у м. Львів

Зміст заходу:

На пленарному засіданні Львівської міської ради на початку квітня прийнято ухвалу «Про неприпустимість здійснення торгівлі алкогольними, слабоалкогольними напоями та пивом у тимчасових спорудах». Це рішення має посприяти усуненню порушень громадського порядку у нічний час доби та зменшити кількість злочинів через алкогольне сп'яніння.

Відповідно, реалізацію алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива повинні припинити 236 тимчасові споруди міста Львова. Якщо вони і надалі реалізовуватимуть такі напої, то їх вилучать з Комплексної схеми розміщення тимчасових споруд і видані їм паспорти прив'язки будуть анульовані. Також будуть припинені договори оренди окремих конструктивних елементів благоустрою.

У разі відсутності відповідних змін щодо діяльності суб'єктів підприємницької діяльності впродовж трьох місяців, вживатимуться заходи щодо демонтажу тимчасових споруд.

У свою чергу, депутат Мирослав Данилків зазначає наступне: «Розумію, що це можливо, будуть певні обмеження для підприємців. Але здоров'я нації і суспільства - важливіше. Нехай торгують іншими речами, нехай розширюють асортимент. Думаю, що без алкоголю можна обійтися».

Примітки

У разі відповідного моніторингу, такі заходи дійсно можуть посприяти зменшенню кількості злочинів через алкогольне сп'яніння та налагодити у певній мірі громадський порядок.

Тим не менше, залишається незрозумілим як підтримувати постійний нагляд за такими закладами і уникати появи нових неконтрольованих точок. При цьому, необхідно боротися і з підпільним продажем алкоголю, який може "розквітнути" після таких обмежень. Варто також відмітити, що податки з продажу алкоголю (на жаль) залишаються одним з основних "наповнювачів" бюджету. При цьому, експерти відмічають, що насправді, оцінити цей захід досить важко, оскільки це надзвичайно складна тема. Як правило, будь-які заборони вводяться під досить милозвучним приводом як захист дітей, піклування про

громадську безпеку і так далі. Однак якщо копнути глибше, то виявляється, що за цим криються куди менш привабливі речі, як, наприклад, намагання владних органів отримати хабарі від власників торгових наметів за "створення проблем", а правоохоронних органів - взяття під свою "кришу" нелегальних виробників алкогольної продукції та забезпечити їм безконкурентне середовище.

Оцінка: Якість [+0,4] Важливість [30%]

VII. Міська рада затвердила логотип Івано-Франківська

Зміст заходу:

Наприкінці квітня Івано-Франківська міська рада затвердила логотип міста з рекомендаціями використовувати його підприємцям та виробникам туристичної продукції як бренд міста. Емблема міста буде червоно-чорного кольору і буде символізувати вигляд із міської ратуші. На ній буде написаний слоган “Івано-Франківськ – місто для життя”. При цьому, на розробку бренду було витрачено 100 тисяч гривень.

Додатково, необхідно зазначити, що до цього даний логотип намагалися ухвалити у лютому 2019 року, але та спроба виявилася невдалою. Відмічають, що даний бренд є незручним і нечитабельним, його треба доопрацювати. До того ж, окремі депутати кажуть, що дане питання варто було б відкласти до наступної сесії.

Рішення ж наприкінці квітня було певним компромісом між депутатами. Вони сподіваються, що пізніше логотип міста можна буде відкорегувати.

Примітки

Експерти відмічають, що емблема міста може додати впізнаваності місту та, теоретично, покращити, як мінімум, його туристичну привабливість.

З іншої сторони, ситуація з коригуванням логотипу після його затвердження вимагатиме додаткового фінансування та залучення ширшого кола стейкхолдерів, які вже на той момент часу застосовуватимуть першу версію лого. До того ж деякі експерти не підтримують той підхід, який було обрано в Івано-Франківську: мав би бути конкурс, голосування мешканців, а вже потім затвердження радою. Окрім цього, 100 000 грн. за слоган «Івано-Франківськ місто для життя» - сумнівні витрати. Існує багато дизайнерів та дизайнерських студій, які з цілями свого PR могли б зробити подібне навіть безкоштовно.

Оцінка: Якість [+0,2] Важливість [24%]

VIII. Реконструкція парку "Перемоги" в м. Кропивницький⁴

Зміст заходу:

З 1 квітня по 15 червня КП "Єлізавета" проводило обрізку дерев у парку "Перемоги". Замовником виступало Головне управління житлово-комунального господарства Міської ради міста Кропивницького. Згідно тендерної документації, такі роботи обійдуться місту у 38 716 582 грн.

При цьому, необхідно зазначити, що працівники КП «Єлізавета» фактично знищили величезну кількість дерев у парку "Перемоги", обрізавши їх майже до стовпа (https://cbn.com.ua/wp-content/uploads/2019/04/58375703_10210800474446955_3300755170966634496_n.jpg). До того ж, роботи проводились у період, коли почалося гніздування різних видів птахів.

Примітки

З однієї сторони, обрізання дерев покращує їх естетичний вигляд та зменшує загрозу падіння старих гілок або зламу дерева. Позитивно це відображається і на туристичній привабливості міста.

З іншої сторони, у даному випадку, видно, що в результаті саме такого зрізання місто отримує погіршення екологічної ситуації та туристичної привабливості міста. Даний захід є звичайною спробою покращення інфраструктури міста разом зі звичними проблемами під час його реалізації: неякісний проект, халтурне виконання робіт і т.д. Тим часом, фірма отримує прибутки не лише від підрядів, а і від переробки знищених зелених насаджень та хабарів від власників рекламних площ і вивісок на будівлях, яким заважають дерева, що погіршують видимість реклами. Через таку неконтрольовану діяльність керівництва міста та підрядників, Кропивницький може втратити чергову пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення. До того ж, у м. Кропивницький існує велика кількість актуальних соціальних проблем, на вирішення яких можна було б спрямувати майже 39 млн. грн.

Оцінка: Якість [-2,2] Важливість [28,7%]

---

⁴ Досліджував: Сінченко Дмитро - голова ГО «Асоціація політичних наук».